

Člověk a jeho svět

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda jako součást vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět zaujímá důležité postavení ve vzdělávacím programu 4. a 5. ročníku, učí žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a vede tak žáky k utváření jejich prvotního uceleného obrazu světa. Učí žáky vnímat přírodní jevy, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Obsahové vymezení předmětu

V předmětu Přírodověda je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který navazuje svým obsahem na učivo předmětu Prvouka. Žáci pozorují věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a uvádějí je do souvislostí. Při osvojování poznatků se učí formulovat své myšlenky a reagovat na názory a podněty jiných. Ve značné míře je využíván vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Při výuce dochází k propojování učiva s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků, k utváření nových pracovních návyků, k rozšiřování slovní zásoby, k rozvoji samostatného projevu, k upevnění a podstatnému rozšíření znalostí o přírodě, její ochraně a rozmanitosti o lidském těle, člověku, zdraví, jeho ochraně, včetně situací ohrožení.

Časové a organizační vymezení předmětu:

4. ročník - 1 hodina týdně

5. ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v učebně, jsou využívány různé dostupné vyučovací pomůcky a metody práce. Výuku přírodovědy ve třídě doplňují exkurze, besedy, výstavy, návštěvy muzeí, zoologické a botanické zahrady, planetária, hvězdárny, dopravního hřiště a dalších míst dle aktuální nabídky.

Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Psychohygiena

Environmentální výchova

- Ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák:

- využívá vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení /práce s texty/
- vyhledávání a třídí informace za účelem dalšího vzdělávání
- kriticky zhodnotí výsledky učení

Učitel vede žáky:

- k pochopení smyslu učení a proč se učí
- k prezentaci vlastních názorů, námětů a zkušeností
- ke znalosti znaků a symbolů a k propojování s praxí
- k hodnocení a k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému:

Žák:

- snaží se chápat problémy, vyhledává a ověřuje vhodná řešení

Učitel vede žáky:

- k odstranění obav z řešení problému
- k diagnostice problému (zhodnocení problému)
- k řešení problémů různými metodami
- k ověřování správnosti řešení problému
- k vyhledávání informací potřebných k řešení problému (shodnost znaků, podobnost)

Kompetence komunikativní:

Žák:

- vyjadřuje se logicky, výstižně, souvisle a kultivovaně písemně i ústně
- naslouchá druhým lidem, porozumí jejich projevu, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Učitel vede žáky:

- k formulování a obhajování myšlenek, jak v ústním tak i v písemném projevu

- k argumentaci
- ke smysluplné komunikaci
- k využití komunikačních dovedností, k vytváření mezilidských vztahů

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k rozdělování role v týmu
- k prezentaci svých názorů
- k vytváření pozitivní představy o sobě samém

Kompetence občanské:

Žák:

- se umí vcítit se do situace ostatních lidí

Učitel vede žáky:

- k dovednosti pomáhat druhému a respektovat jeho osobnost (empatie)
- k dovednosti vidět problémy (násilí, drogy, šikana...) a umět o nich hovořit
- k úctě k tradicím (škola, město, země)
- k toleranci handicapovaných
- k respektování názoru druhých
- k dovednosti zastat se bezpráví
- k respektování práva druhých (psychické a fyzické násilí), i jeho osobnosti
- ke znalosti svých práv a povinností
- k dovednosti orientovat se v krizových situacích

Kompetence pracovní:

Žák:

- využívá svých znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- řídí se základními hygienickými návyky · využívá poznatky a zkušenosti z různých oblastí ke své práci
- užívá správným způsobem vybavení učebny, techniku a pomůcky

Učitel vede žáky:

- ke správným a bezpečným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- k využívání nových technologií
- k sebedisciplíně